

МОЖЛИВОСТІ УЧИТЕЛЯ-ПРЕДМЕТНИКА В ДПК «УНІВЕРСАЛ 4-ONLINE»

Управління
школою

У статті розкриваються особливості роботи учителя-предметника в ДПК «Універсал 4 – online», а саме: створення графічної сітки, створення сюжетної лінії проекту вчителя-предметника, створення календарного плану, створення нового авторського навчального плану, створення сценарію (конспекту) уроку. Сучасний вчитель має враховувати ту обставину, що цілеспрямована навчально-виховна робота можлива лише за заздальгідь продуманими навчально-виховними проектами, що забезпечать особистісно-розвивальний підхід до розвитку учня та надасть можливість перетворювати навчально-виховну роботу із мало впорядкованої сукупності дій на цілісний навчально-виховний процес.

УДК 37.011.3-051:
37.091.2

Юлія ВЕСЕЛКА

Позаштатний науковий співробітник ІОД НАПН України, м.Київ

Ключові слова: ДПК «Універсал 4-online», учитель-предметник, проект, психолого-педагогічні технології, навчальний проект вчителя-предметника.

Діагностично-проектувальний комплекс функціонує на основі восьми взаємозалежних і взаємодоповнюючих психолого-педагогічних технологій, а саме: діагностика, аналіз, конструювання, програмування, моделювання, планування, творення, реалізація, що складають цілісну навчально-виховну систему загальноосвітнього навчального закладу.

Для користувача «Учитель-предметник» в діагностично-проектувальному комплексі «Універсал 4-online» створені можливості для проектування особистісно-розвивального змісту уроку.

Зазначимо, що ДПК «Універсал» розрахований

на вчителів усіх класів ЗОШ. Основні джерела змісту – навчальні програми, затверджені Міністерством освіти та науки України.

Зазначимо, що у технологічному модулі програмування створюється графічна сітка вчителя-предметника. Особливістю графічної сітки є те, що вчитель-предметник може сам вибирати той клас, який потрібен йому для роботи. Також це стосується навчальних груп, з якими буде працювати вчитель-предметник. Безперечно, перевагою створення графічної сітки є те, що вчитель може працювати з календарними планами ЗОШ.

Для того, щоб працювати в індивідуальному режимі,

УЧИТЕЛЬ-ПРЕДМЕТНИК В ДПК «УНІВЕРСАЛ» ТА ТРАДИЦІЙНІЙ СИСТЕМІ

Учитель-предметник має широкі можливості у роботі з ДПК «Універсал».

Навчальні заклади, що працюють за системою «Універсал», конструюють завдання навчального закладу та психолого-педагогічні задачі особистісного розвитку учнів на основі прогнозування та аналізу виявлених проблем потенційних можливостей розвитку особистості учнів. У комп'ютерному комплексі «Універсал» передбачені можливості для учителів-предметників навчального закладу здійснювати проектування змісту навчально-виховної роботи, програмування предметно-орієнтованого змісту, моделювання проблемно-цільового змісту та планування реалізації особистісно-орієнтованого змісту за допомогою взаємозв'язаних технологічних модулів «Програмування», «Моделювання», «Планування», «Творення». Усі вчителі мають унікальну можливість працювати у єдиній системі над рішенням спільних визначених завдань [1].

Учитель-предметник за допомогою комплексу може здійснювати наступне:

1. Проектувати завдання та цілі навчальної програми на конкретні психолого-педагогічні задачі особистісного розвитку учнів класного колективу.
2. Створювати сценарії уроків та навчальні програми.
3. Використовувати Демо-версію банку навчальних програм.
4. Обирати найбільш доцільні та ефективні програми для кожного конкретного класу.
5. Проектувати завдання та цілі навчальної програми на конкретні психолого-педагогічні засади особистісного розвитку учнів класного колективу.
6. Можливість створювати різні типи планів в автоматичному режимі.
7. Здійснювати психолого-педагогічну корекцію проблем та розвитку потенційних можливостей кожного учня.

Загальновідомо, що великий відсоток вчителів-предметників намагаються працювати у звичній традиційній класно-урочній системі, уникають використання інноваційних технологій у практиці роботи, не беруть участь у проектній діяльності. Це можна пояснити такими причинами, як:

1. Відсутність будь-яких знань про інноваційні технології навчання та виховання.
2. Небажання відходити від звичних шляхів, які вже є зрозумілими та вдосконаленими за роки праці в ЗОШ.
3. Звичка до авторитарних методів навчання та виховання.
4. Недостатній рівень знань та педагогічної майстерності.

Не можна сказати, що у школах, які працюють за традиційною класно-урочною системою, *учителі не намагаються розвивати особистість учня*. У багатьох випадках учителі це роблять *підсвідомо*. *Навіть при наявних результатах діагностичних досліджень, одиниці використовують отримані знання на практиці, що виключає системність і знов веде до стихійного розвитку або взагалі ні до чого не веде*. Від цього витікають міфологічні завдання навчального закладу. *Учителі не знають природи проблем у розвитку дитини відповідно і не знають, що саме розвивати в ній.*

адміністратор навчального закладу надає користувачеві логін та пароль, під яким вчитель-предметник може заходити до банку даних.

Також доповнимо, що технічно вчитель-предметник під час створення графічної сітки може групувати предмети, додавати та вилучати предмет, змінювати класи та їх назви, створювати нові навчальні групи, завантажувати демонстраційну графічну сітку, яка потім зберігається.

У технологічному модулі «Моделювання» проводиться проектування сюжетної лінії навчально-виховних проектів навчального закладу, класних колективів тощо.

У цьому модулі знаходиться банк навчальних програм 1-11 класів. Вчитель-предметник, готуючись до уроку, може використовувати необхідну йому для уроків навчальну програму, яка містить актуальність, цілі, завдання програми, саму програму з етапами та елементами уроків. Набагато менше витрачається часу вчителем-предметником, якщо він має повну навчальну програму, яка розроблена відповідно до вимог МОН України.

Також модуль «Моделювання» містить тактико-виховні задачі класу на 2 семестри, що конструюються класним керівником, який паралельно є і вчителем-предметником. Соціально-психологічна служба також має можливість конструювати ці задачі.

Значимо, що при виборі навчальної програми вчитель-предметник порів-

нює певну тактичну задачу із завданням програми.

Також вчитель-предметник у моделюванні може створювати навчальні проекти, додавати до нового проекту модулі та міні-модулі, здійснювати цілепокладання, щоб в подальшому здійснювати цілепокладання та проектувати зміст навчального проекту. Щоб проект був цікавішим та різноманітним вчитель-предметник має можливість прикріпляти презентації, файли з ілюстраціями у вигляді таблиць, схем, презентацій.

Зазначимо, що застосування проектів в загальноосвітньому навчальному закладі створює інноваційно-розвивальне середовище, що забезпечує:

- набуття нового досвіду,
- мотивацію навчальної діяльності учнів,
- орієнтацію на особистісний та колективний досвід,
- набуття учнями як індивідуального, так і групового досвіду,
- інтерактивну організацію освітньої діяльності колективу закладу,
- орієнтацію на креативний розвиток особистості.

Перевагою застосування проектів у модулі «Моделювання» є те, що вчитель-предметник застосовує велику кількість дидактичних підходів: сумісне навчання, дискусія, мозковий штурм, навчання у процесі діяльності, рольові ігри, проблемне навчання, командне навчання тощо. Також під час роботи з навчальними проектами підвищується інтерес учнів до

Не знають як навчати саме цю особистість, який вид діяльності запропонувати, щоб розкрити її потенційні можливості. Для того, щоб подолати ці проблеми, існує ДПК «Універсал».

Для створення навчального проекту учителя-предметника на основі демонстраційної програми використовуються технологічні модулі «Програмування», «Моделювання», «Планування» та «Творення».

Ці модулі розроблені для проектування змісту навчальних проектів, створення нових навчальних програм, календарного планування та створення сценаріїв уроків з особистісно-розвивальним змістом.

У ДПК «Універсал» всі проекти зберігаються, а демонстраційний банк поповнюється.

Щодо створення навчальних програм, то вчитель має можливість вибрати потрібну програму із завантажених в банк програм, звертаючи увагу на структурні компоненти програми та її складову змістовну частину: пояснювальну записку, мету, завдання, календарне планування тощо.

Програма перетягується на поле моделювання стільки разів, скільки навчальних проектів планується створити.

За необхідністю вчитель-предметник може внести зміни до структурних елементів навчального проекту.

При створенні календарного плану вчитель-предметник завдяки добрій структуризації комплексу обирає конкретний клас, рік та предмет.

Коли активується предмет, він проектується на граф-сітку, так само з уроками, коли активується предмет, вчитель-предметник лише натискає кнопку «Проектувати».

Також в комп'ютерному режимі визначаються дати проведення уроків, які календаризуються та друкуються у PDF-форматі.

За допомогою значка вчитель-предметник може працювати з таблицею за необхідністю, тобто збільшувати таблицю, переглядати календарне планування та вносити зміни, якщо це потрібно.

Щоб створити власний проект, вчитель-предметник має свій логін та пароль для роботи у ДПК «Універсал 4-онлайн».

У роботі над авторським проектом учителя-предметника використовуються технологічні модулі:

Технологічний модуль	Вид роботи
Програмування	Графічна сітка вчителя-предметника
Моделювання	Сюжетна лінія проекту
Планування	Календарне планування вчителя-предметника
Творення	Сценарій (конспект) уроку

У технологічному модулі «Творення» створюються корекційно-виховні та навчальні сценарії з особистісно-розвивальним змістом для роботи учителів-предметників.

Програмою передбачено автоматичне переведення учнів до наступних класів з урахуванням позакласної диференціації, перегляд та друк результатів моніторингу розвитку конкретного учня в динаміці його особистісного розвитку, моніторинг розвитку учнів класних колективів та навчального закладу, характеристики на учня та класний колектив, конкретні рекомендації з корекції розвитку учня та класного колективу тощо.

предмета під час виконання завдань проєктів.

У технологічному модулі «Творення» учителем визначається мета міні-модуля (уроку), завдання, обладнання, затверджується або змінюється дата проведення, створюється сценарій уроку з урахуванням навчальних задач та задач особистісного розвитку дітей (конструюються психологічною службою навчального закладу).

Під час роботи з технологічним модулем «Творення» вчитель-предметник має можливість відкрити конкретний предмет та модуль (міні-модуль), написати мету, завдання, обладнання

уроку, затвердити або скорегувати дату проведення міні-модуля, для чого обирається конкретний клас та семестр. Клас та семестр відкривається для відкриття задач особистісного розвитку учнів класного колективу.

Також вчитель-предметник може додавати етап уроку, додавати елемент міні-модуля (вид діяльності учителя та учнів на уроці), визначати час проведення кожного елементу уроку та порівнювати зміст міні-модуля із задачами особистісного розвитку учнівського колективу, визначати форму роботи, а саме індивідуальну, групову або колективну та спроектувати учасників і відповідальних.

Сценарій уроку можна роздрукувати за допомогою приладу для друку.

Таким чином, ми бачимо, що вчитель-предметник має можливість систематизувати свою роботу в ДПК «Універсал», визначати мету міні-модуля (уроку), завдання, обладнання, затвердити або змінювати дати проведення, створювати сценарії уроку з урахуванням навчальних задач та задач особистісного розвитку дітей. Необхідно пам'ятати, що сучасний вчитель має враховувати ту обставину, що цілеспрямована навчально-виховна робота можлива лише за заздальгід продуманими навчально-виховними проєктами, що забезпечать особистісно-розвивальний підхід до розвитку учня та нададуть можливість перетворювати навчально-виховну роботу із мало впорядкованої сукупності дій на цілісний навчально-виховний процес.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Киричук В. О. Технології проєктування обдарованості в комп'ютерному комплексі «Універсал-4»: навч.-метод. посіб. / Киричук В. О. — К. : Інфосистеми, 2010. — 98 с.
2. Метод проєктів у навчальному процесі / укл. М. Б. Романовська. — Харків : Ранок, 2007. — 160 с.
3. Луков В. А. Социальное проектирование: учеб. пособие / Луков В. А. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Изд-во Моск. гум.-соц. академии : Флинта, 2003.

Юлія ВЕСЕЛКА

Возможности учителя-предметника в ДПК «Универсал 4-ONLINE»

В статье раскрываются особенности работы учителя-предметника в ДПК «Универсал 4 ONLINE», а именно: создание графической сетки, создание сюжетной линии проекта учителя-предметника, создание календарного плана, создание нового авторского учебного плана, создание сценария (конспекта) урока. Современный учитель должен учитывать, что целенаправленная воспитательная работа возможна только по заранее продуманным учебно-воспитательным проектам. Это обеспечит личностно-развивающий подход к развитию ученика и создаст условия для превращения учебно-воспитательной работы из малоупорядоченной суммы действий в целостный учебно-воспитательный процесс.

Ключевые слова: ДПК «Универсал 4 online», учитель-предметник, проект, психолого-педагогические технологии, учебный проект учителя-предметника.

Yuliya Veselka

The possibilities of a subject teacher in DPC «UNIVERSAL 4 ONLINE»

The article reveals the peculiarities of subject teacher work in the DPC «Universal 4 - online», namely: creation of a graphic grid, creation of a project storyline, creating a calendar plan, a new curriculum and creation of a lesson scenario. Modern teacher should take into account the fact that the purposeful educational work is possible only considering the premeditated educational projects that will provide personal and developmental approach to student's growth and will provide an opportunity to transform educational work from slightly ordered set of actions to a holistic educational process.

Key words: diagnostic and projecting complex «Universal 4 - online», subject teacher, project, psychological and educational technologies, educational project of a subject teacher.